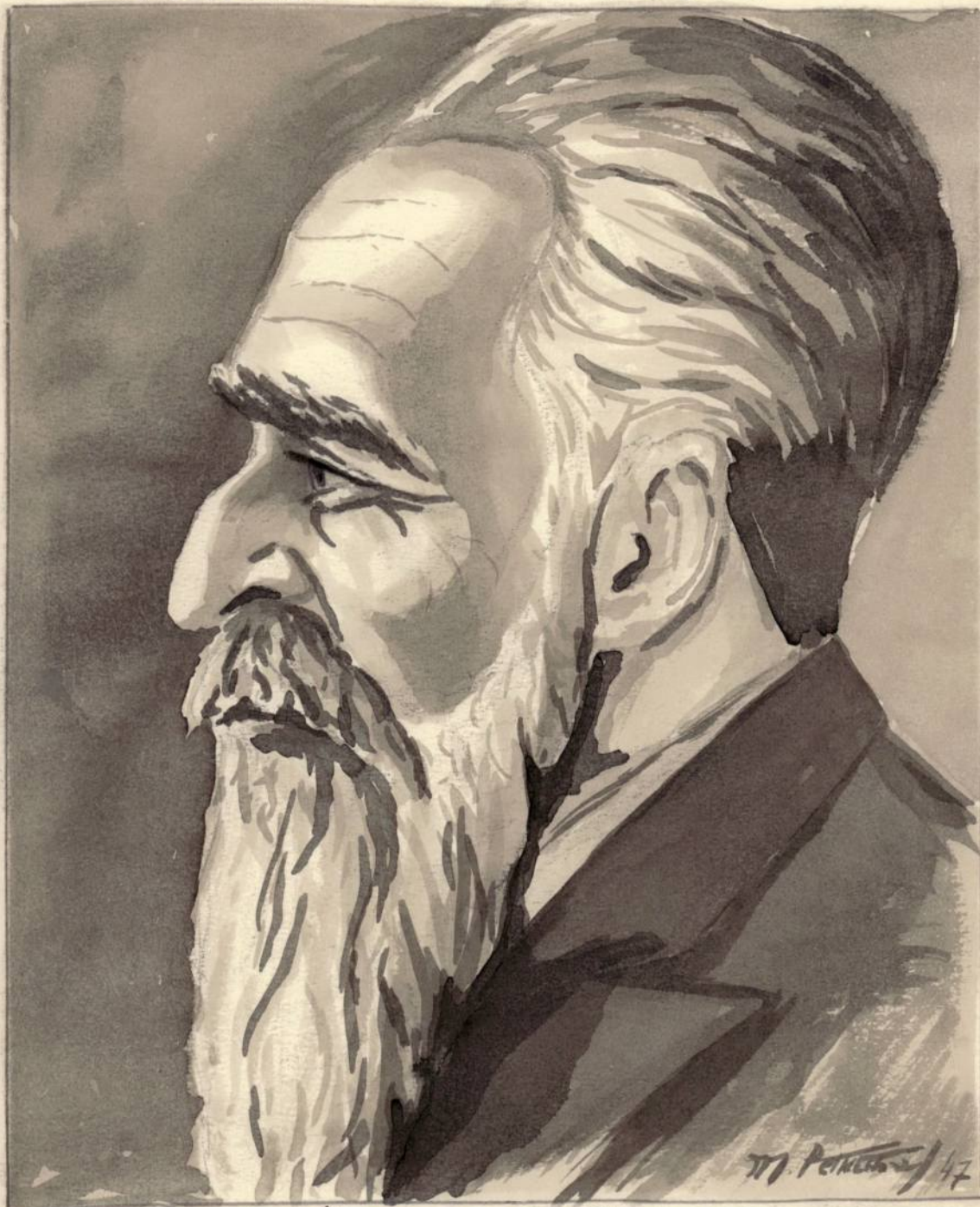

BENAMIO DALLIA

Nr. 4. (26). Traunsteino Lietuvių Siėninis Laikraštis, 1947. II. 16.

A. A. Dr. Jonas Basanavičius

Basanavičius Jonas, 1851. XI. 23--1927. II. 16.

Dail. M. Petkūnas,

Eskeyzas iš atminties. 1947 m.

"Kaip aušrai auštant nyksta ant žemės nakties tamsybės, o kad taip
jau prašvistų ir Lietuvos dvasia."

Dr. Jono Basanavičiaus žodžiai "Aušros" Nr. 1,

1883 metais.

-----V-a-s-a-r-i-o 16-ji-----

Šiomet dvidešimtdevintą kartą apvaikščiojame Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo iškilmės. Tačiau tas mūsų tautos šventės minėjimas esamoje apystovose turi kitokį charakterį, negu nepriklausomybės laikais, nes mes ir mūsų tauta nebetekome politinės laisvės, erdvės ir po kojų nuosavos žemės. Nepriklausomybės laikais Vasario 16-ji baltuose žiemos tyruose liepsnojo tautinės vėliavos visame krašte paskirai ir ištisais miškais plevėsudamos. Kilmingoj nuotaikoj, eisenose, bažnyčiose, teatruose ir salėse rinkomės išreikšti džiaugsmą ir dėkingumą Aukščiausiam, suteikusiam laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Ir buvo kuo džiaugtis, nes Lietuvos valstybė stiprėjo ir tauta sparčiais šuoliais žengė kultūros ir civilizacijos plotais pasaulinė viešumon.

Palyginus su praeitim, ne vienam dabartinėse apystovose kyla abejinga mintis dėl šios šventės turinio ir reikšmės. Ir iš tikro, džiaugsmą apgaubė liūdesys, mūsų gerbūvis nugrimzdo į skurdo klaną, kas mums buvo šventa ir kilna, subirėjo į šypulius. Todėl ne vienam kyla mintis, kaip šioje šventėje įderinti savo nuotaiką. Bet taip svenčiant, ir nesvarbu, jei vėliava neplevėsuos viešumoj ant stiebo, ir nesvarbu, kad mūsų vėliavos nematys svetimieji, svarbu, kad ji plasdės kiekvieno mūsų širdy; nesvarbu, jei nebus išorinių eisenų, svarbu lietaviskas vidujinis susikaupimas. Gi suradimui išeities iš abejingumo kryžkelės atverkime duris ne į jausmo sritį, kur daugiau nuotaikos, bet į protą, kur daugiau tiesos. Protadami susirasime patys save, mūsų paskirtį ir pareigas kovoj dėl ateities.

Kaip pastato negali būti be pamatų, taip ateitis sunkiai įsivaizduojama be praeities. Ateitis remiama į praeitį. Todėl gvildendami ateitį, turime grįžtelėti ir į praeitį, kuria Lietuva turi labai turiningą ir garbingą. Taigi, brandinimui tautinės ir valstybinės sąmonės turime gerą mokyklą. O šioj mokykloj mes sužinome, kad praeity Lietuva ir lietuvių tauta daug pergyveno, kad buvo garbingą ir didingą laikotarpių, bet kartu ir sunkiu smūgių, kokių dabar ir mes pergyvename, ir vis tik išsilaike. Juk ir anais laikais, kaip ir dabar mes, gal daugelis beviltiskose padėtyse būdami, abejojo netikramoj, o praeitį pranašavo liūdną likimą, bet dėka gilaus lietuviško tikėjimo ateitim, tauta liko nemari. Kas gi galėjo tikėti, kad būvusi kunigaikščių laikais didi ir galinga Lietuva, - kurios vardas skambejo pasauly ir prieš kurios galybę lenkėsi kaimynai, - beišliks, kai po Vytauto Didžiojo mirties tautos didikams pasidavus kaimynų įtakai, valstybės ne tik didybė ir galybė, bet ir nepriklausomybė pradėjo riedėti į bedugnę. Anuo laiku skersai ir isilgai Lietuvos valstybės buvo perdėtas kryžius, lietuvių tautai supiltas kapas, o vakarų mokslininkai pradėjo rašyti Lietuvos ir lietuvių gyvenimo memuarus. Ir štai, tas laidotuves staigiai sutrukdo lietuvių tautos pranašai, stodami į kovą prieš duobkasių, ir žadindami tautą, keltis ir kovoti. Dr. Jonas Basanavičius savo

"Aušra" pranašauja naują, sviesų tautai rytojų, dr. Vincas Kudirka savo "Varpu" skambina Lietuvos prisikėlimui. Šių ženklų akivaizdoje tauta atbunda ir, susijungusi tautinė vienybė, pradeda misiją, i pranašų skelbiamą ateitį. Ir nieks šio sąjūdžio nebesulaikė: nei Sibiro katorga, nei kalėjimo pančiai, nei kartuvės. Daug turėjo žūti už tikėjimą, i Laisvę kankinio mirtimi, bet likę gyvieji, kad ir tokių pavoju akivaizdoje neissizadėjo Laisvės ir Ją atgavo.

1918 metais vasario 16 d. mūsų tautos šventovėje Vilniuje laisvės pranašai ir to sąjūdžio apaštalai paskelbia visam pasauliui evangeliją: Lietuva laisva ir nepriklausoma. Bet tai dar ne paskutinė šių kalvarių stacija. Kad žodis taptu kūnu, reikalinga dar kraujo ir gyvybių aukų, kurias mūsų, pasišventėliai savanoriai pasiaukodami sudeda. Dėkui Jiems, Lietuva laisva ir nepriklausoma.

Po dvidešimt dviejų metų mūsų savarankaus gyvenimo istorija vėl pasikartoja: Lietuvą užgriūvo ta pati nelaimė ir tautą istiko ^{to} pat verguvės likimas. Istikti panašaus likimo, turėtume ir eiti tuo pačiu mūsų tautos žadintojų ir kovotojų už jos laisvę keliu. Ir tik taip, tik dar su didesniu pasišventimu, valia ir atkaklumu. Tad minėdami, nors ir ne Tėvynėje, 29-ją Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, neprivalome džiaugsmo pakeisti i nusiminimą, bet susikaupę i rimtį, pagerbkime žuvusius ir žūstančius dėl Lietuvos Laisvės, nes i jų griaučius remiasi mūsų tautinė egzistencija. Ir patys šia proga duokime sau įžodį, vykdyti jų idealus. Turime sunkų uždavinį, kuris reikalauja pasiaukojimo, organizuotumo ir moralinės drąsos. Bet koks bailumas, suabejojimas gali ir priartėjus netoli tikslo viską paversti niekais. Palyginus su drambliu, bitutė gana smulkus padarėlis, bet jų spiečius priverčia ir tą milžiną nuo jų trauktis. Taigi, ir mūsų tauta, nors ir nedidelė, bet jei bus vieninga ir visa ^{op}guls vieną taikinį, laimės. Tik reikia gilaus tikėjimo i laimejimą, tautinės vienybės, nepaliaujamo atkaklumo. Kiekvienoj kovoj reikalingas ginklas. Tiek gamtoje, tiek civilizuotame pasauly jų yra dvi rūšys: puolamieji ir apsiginantieji. Gruobuomiški padarai turi naikinančius ginklus, priešingi jiems ginasi sugebėjimu prisitaikyti. Žmonių gyvenime taip pat esti panašiai. Naikinančius ginklus naudoja tik plėšikai. Taigi, mylinčiai taiką ir ramų gyvenimą lietuvių tautai ne parakas ir atominė bomba apsiginimui reikalinga, bet kultūra. Kultūra yra didžiausias ir patikimiausias mūsų ginklas. Istorijoje nėra žinoma, kad barbarai būtų užstoję kelią kultūrai. (??? Red.). Tik vienur kitur buvo ji sutrukdyta, bet nesustabdyta. Pasaulis žengia i priekį, tobulėja ir kultūreja. Kultūra ir tobulėjimas eina Tiesos kryptimi. ~~Gi~~ tiesa yra mūsų pusėje. Todėl ir laimejimas turėtų būti neabejotinas.

Tad kaupkimės šia iškilmiga valanda po trispalvę vėliava ir eikime Lietuvos keliu. Mūsų žygis bus palaimintas žuvusiųjų Tautos Kankinių krauju. Telaimina Jie mūsų sunkią kovą, o Jiems tebūna ramybė amžinybėje ir te skamba Jų vardas amžinai!!!

Nepažįstamo poeto kūryba.

=====

Mums pasisekė gauti pluoštelį poezijos, nežinomo autoriaus sukurtos. Spėjame, kad tai tūlos jaunos, viešai dar nepasireiškusios moteriškosios giminės atstovės kūryba. Iš jos vieną kitą eileraštį, mūsų manymu, tinkantį 16 d. nuotaikai, skelbiame mūsų sieninio laikraščio skaitytojams.

"B. Dalios" Redakcija.

G y v e n i m o K e l i a s .

=====

Praeina valandos, kaip vario varpo dūžiai
 Ir krinta virpančiais lašais tamson nakties.
 Ten klaupiasi gyvenimas palūžęs
 Ant kryžkelės tarp dabarties ir praeities.
 Kaip seno dainiaus užmiršta baladė,
 Jo šauksmas tarp bedugnių nuaidės...
 Gyvenime, kur tavo kelias veda? -
 Ar ton šalin be saulės, be vilties?
 Ten nežinia klaiki-ten nėra laiko,
 Ir valandos neturi galo nei pradžios.
 O, aš žinau, kur veda tavo žingsniai klaidūs,
 Paklydę vieskeliųos gyvenimo plačiuos.
 Praeina valandos, kaip vario varpo dūžiai
 Ir krinta kapinynuos ant takų;
 Pagalbos šaukiasi gyvenimai palūžę
 Ant kryžkelių ir vieskelių plačių...

K e l e i v i s .

=====

Kai vakaruose ima gęsti ugnys
 Ir prieblanda atsiveja naktis,
 Juodesnės darosi tamsos bedugnės,
 Ir kur-ne-kur pabunda žiburys.
 O pamiškėj tiek žiburių mazūčių,
 Vilioja klystantį, pavargusį namo...
 Dalia mana, kaip tolimų žvaigždučių:
 Nerasti kelio, o ieškot, ieškot.
 Kaip paukščiai rudėnop, sugrižta žmonės
 Namu atšvesti mirusios dienos.
 Mane, išvargintą beprasmiškos kelionės,
 Joks žiburys nepakviečia namo.

Užgeso žiburiai. Naktis rami, stikline,
 Tik kartais vėjas sušnera pušies šakoj.
 Pelėdos klyksmas, lyg klaiki lopšinė,
 Mane palvdi mano vienumoj.

Lukoševičius Jonas,
L.T.B.Traunsteino apylinkės lietuvių komiteto pirmininkas.

=====

Traunsteino L.T.Bendruomenės Komiteto vardu sveikinu
visus brolius-seses tautiečius,

Vasario 16-tosios progą,
ir linkiu ištvermingai siekti nepriklausomybės Lietuvai.

Jonas Lukoševičius

=====

"Benamio Dalia" 16 vasario numeryje talpinasi ~~sevyje~~
"Kurhauzo" ir "Park-Hotelio" stovyklų lietuviams vadovaujantių asme-
nų atvaizdus ir tuo pat laiku duoda progos tiems asmenims pasakyti
Traunsteino tremtiniams lietuviams skiriamas mintis bei linkėjimus.

Redakcija.

=====

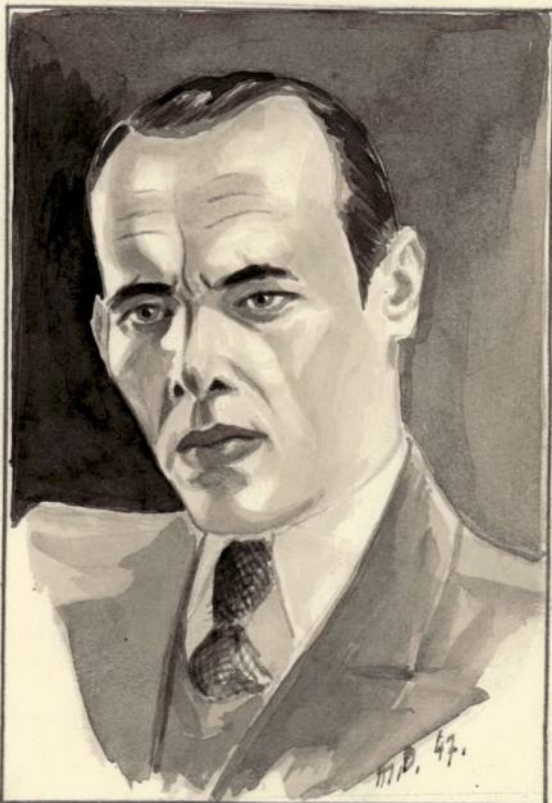
Ar neapsieisime be barnių?

Jau trečioji Vasario 16 d. užtinka mus šventimų tarpe. Ypač dvi paskutiniąsias šventes švenčiant gyvename kaimynystėje su kitomis tautybėmis kurių likimas ir ateitis yra panaši į mūsų. Atrodo, bendri vargai turėtų mus daugiau suartinti. Deja, nevisad taip būna. Dažnai girdime skundus, jog kiti likimo draugai mus skriaudžia, jog kiti yra ten ar ten apsėdę ir mūsų nepriima, žodžiu, daug blogo kaimynų adresu. Negincijame, dalis tiesos tame triukšme būna, bet drauge ten yra ir daug savosios kaltes. Kiti, daugumoje aprūpinimo, postus užima todėl, kad mūsų ten dirbti ne labai nori; o ginčai ir apkaltinimai didžioje daugumoje kyla todėl, kad nepakankamai siekiame su kaimynais bendradarbiauti, jų reikalų supratimo, ar tiesiog pasiduodame antagonizmui. Siekiant sugyvenimo, tolerancijos, atjautimo ir dalinimosi kaimyniskomis bėdomis išvengsim daug barnių, ir triukšmo. Suprask ir istiesk ranką kaimynui, o jis tau visai tuo pat atsakys.

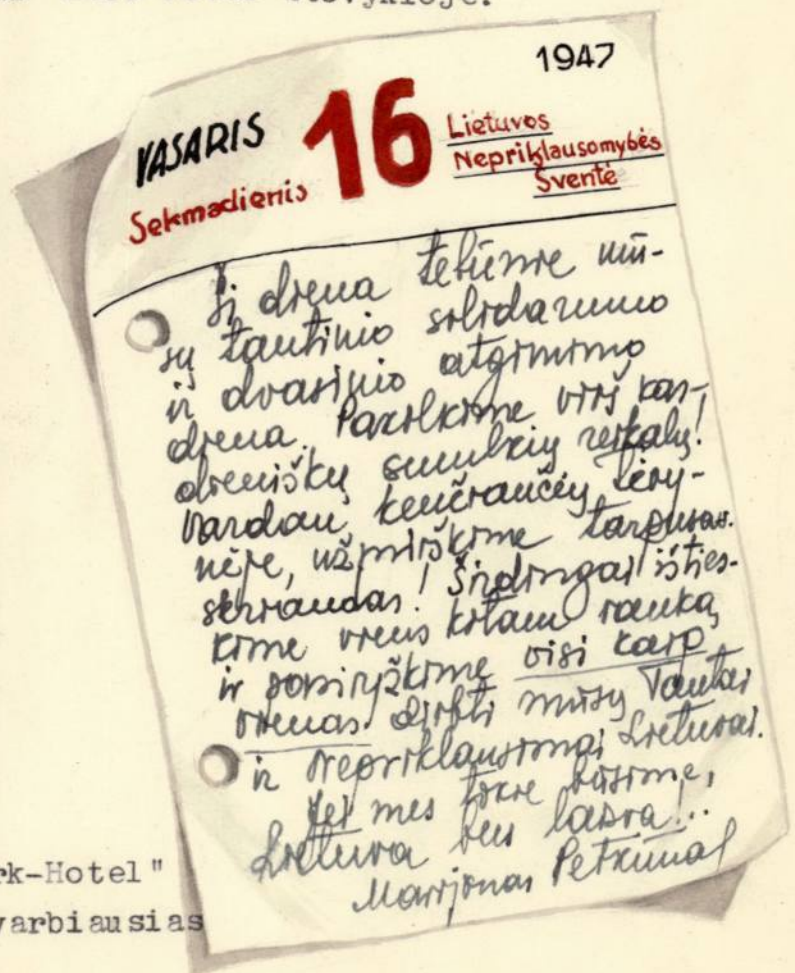
Iren. Krasauskas

Krasauskas Irenijus, ilgalaikis Mittenwaldo, Chiemingo ir Traunsteino lietuvių komendantas, dabar einąs policijos vado pareigas "Park-Hotel" stovykloje.

Petkūnas Marijonas, "Park-Hotel" lietuvių grupės komendantas ir svarbiausias "Benamio Dalios" iliustratorius.

Kun. R i a u b a J u r g i s , Traunsteino lietuvių parapijos klebonas ir Traunsteino Lietuvių Raudonojo Kryžiaus Skyriaus pirmininkas.

=====

Tautiečiai!

Gyvename ypatingus ir sunkius laikus. Vargo, nelaimių, ašarų visada pasaulyje buvo, yra ir bus. Daug alkanių, kurie mokslą semiasi ir ruošiasi Tėvynei naudingais būti, daug ligonių, kurie lovoj prirakinti kenčia ir užjauciančios širdies laukia.

16 vasario šventės proga Lietuvos Raudonasis Kryžius visose lietuvių kolonijose skelbia piniginių vaju, kad realiai pagalbėti mūsų pagalbos reikalingiems broliams tautiečiams. Šia kilnia pareiga L.R.K. Traunsteino skyrius jau atliko: 9 vasario lietuvių katalikų baznyčioje daryta rinkliava davė 425 Rm, "Park-Hotely" gyvena lietuviai suaukojo 735 Rm; "Kurhauze" vaju dar tebevyksta ir labai gausiai. Taip tikrai, malonus dalykas. Tai tikras tradicinis lietuvių duosnumas, tai gyvasis artimo meilės pasireiškimas. Šiandien, kada visi ir viską praradę esame, kada patys tik išmalda gyvenam, kada jokių uždarbių neturime, suma yra tikrai "nasles skatikas". Todėl aš čia noriu Tau, geraširdi Lietuvi, viešai padėkoti. Ačiū! - Dekoju L.R.Kr. vardu, dekoju visų mūsų, vargstancių brolių vardu. Teatlygina Dievas gera darantiems!

Kun. J. R. Riauba. 19

Susikaupimo, ryžto ir nepalaužiamos valios keliu.

Siemet minėdami dvidešimt devintąją šešioliktosios Vasaros sukaktį, dažnas savo širdyje nešiojame knietintį kirminą: kas laukia mūsų ateity? Kur mes nusidanginsime, ar kur būsime nublokšti? Stai, klausimai, kurie visu ryškumu atsistoja prieš mus Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo dienos minėjime. Į tuos klausimus nei mes patys, nei didieji pasaulio galiūnai, nei, pagaliau, ~~mūsų~~ globėjai dabar mums tikro atsakymo negali duoti. Į juos mes atsakyma, gausime paties gyvenimo bėgyje. Tačiau kas bebūtų, kaip mus likimas žiauriai svaidytų, mėtų, ir blaškytų, mes visada, visur ir visuomet privalome išlikti savo nusistatymuose ir siekimuose tokie pat kieti ir atkaklūs, kaip buvome iki šiolei, kaip buvo nepermaldujamai užsispyrę mūsų pirmtakūnai ir visi tie, kurie pažadino Lietuvą iš letargo miego. Dabar Lietuva parblokšta ir trypiama, o Jos Laisvė aptemdyta. Visa tą atkovoti ir mes čia būdami esame įpareigoti. Todėl mes šiandien einame tų senųjų mūsų tautos didvyrių keliu, kuris Lietuvą per ilgus šimtmečius vedė garbingai per visas audras ir svetimųjų spendžiamas pinkles. Jei mes pajėgsime mums skirtą likimo našą, iki galo išnešti, turėsime teisės atsistoti greta tų, apie kuriuos kiekviena proga savo himno žodžiuose kartojame: "Lietuva, tėvyne mūsų, tu didvyrių žeme!..." Mes žengiame tų didvyrių keliu ir neprivalome suklupti, neprivalome nusiminimui pasiduoti, neprivalome nuleisti rankas ir neturime teisės mums uždėtos naštos atsisakyti. Tad ženkime susikaupę, ryžtingi ir apsisarvavę nepalaužiama valia tuo keliu, kuris veda mus į Laisvą ir Nepriklausomą Lietuvą! Dieve, padek mums tatau ištesėti.

Pataisymas: Praeitona mūsų sieninio laikraščio skiltyse buvome davę p. V. Vėbros atvaizdą ir ten pažymėję, jog p. Vėbra yra R. Kr. Traunsteino skyriaus pirmininkas. Gavome pranešimą, jog p. Vėbra Raudonojo Kryžiaus skyriuje eina ne pirmininko, bet reikalų vedėjo pareigas. Šia prasme aną klaidą, pataisome, ir pažymime, kad Traunsteino R. Kr. pirmininku yra kun. J. Riauba.

Antras atentatas prieš "Benamio Dalią", jį apdraskant buvo įvykdytas š. m. vasario mėn. iš 9 į 10 naktį. Turimomis žiniomis ši nekulturinga darba atliko girtos estės.

G a i d e l i s J u l i u s, vienas jauniausių ir gabiausių Lietuvos kompozitorių ir mūsų Traunsteino lietuvių choro organizatorius ir vadovas.

Mūsų Stovyklos Choras.

Šių metų Vasario 16 d. minėjime, kurį rengia mūsų stovykla, tarp kitų, numatoma ir mūsų stovyklos choro pasirodymas. Jam pasiruošti buvo ^{menes} vienas ir pora dienų laiko. Tiek laiko išmokti numatytom 5 dainom, pasiutiskai maža. Turint omeny, kad mūsų choro didesnė pusė "žaliukai", ir neturint lengvų dainų, būsimas choro pasirodymas negali būti aukšto lygio (? Red.). Bet aš galvoju, kad bent pakenciamai išmokus porą sunkių dainų, chorui išeis į naudą jo pajėgumas žymiai sustiprės. Uolus ir entuziastiškas choristų lankymasis į repeticijas, bent paskutinę pasiruošimo savaitę, rodo, kad aš neapsiriksiu.

Bet prieš tris savaites buvo liūdniau. Repeticijas pradėjome dviem apysunkėm dainom. Praėjo savaitė, greit ir kita, o dainos nesiklijuoja. Pats dūšios gilumoje jaučiu, kad nieko nebus iš tų dainų: dainos per sunkios, mes per silpni. Bet choristus raminau, kad kitą repeticiją bus geriau. Ir tikrai. Dabar jau mūsų choras persisvėrė į gerąją pusę. Ir jei taip toliau eis, tai pasirodymas bus gal dar geriau, nekaip tikimės.

Ch o r v e d i s .

G a v e l i s Z i g m a s, "Kurhauzo" stovyklos
lietuvių komendantas ir nuolatinis "Benamio Dalios" bendradarbis.

L i e t u v a !

Ateitimi Tavo galiu pasiguosti,
Sugrįžimo viltį, branginti ir saugot;
O Tave, ilgetis niekad nepabosta, -
Noras Tavin grįžti širdyje įaugo.

Nevilioja mūsų toliai vandenynų,
Deimantų kasyklos mums ne prie širdies!
Brangų Tavo vardą, Lietuva-Tėvyne,
Tremtinys kiekvienas ir sapne girdės...

Zm. Gavelis

S p o r t a s

Šiame numeryje, bent keliais žodžiais, noriu nupasakoti apie tą III lygos "pabaisą" - UNRRA'os futbolo vienuolikę, ir jos "žygius".

UNRRA'os futbolo rinktinės sudarymo mintis kilo iš mūsų. Kuomet mūsų, lietuvių, futbolo vienuolikė be jokio didesnio virškinimo "prarijo" visas kitas kitų tautybių bei lagerių komandas, ką visi sporto mėgėjai ar prijaunantieji turėjo progos jei ne futbolo aikštėje tai bent šio laikraščio trečiame numeryje pastebėti, pradėjome dairytis labiau į šalis ieškodami naujų aukų. Tačiau, kadangi artimesnė apylinkė futbolo komandų kiti DP lageriai beveik kad neturėjo, o iškviesti bet kokią komandą iš toliau buvo įvairių techniskų ir ~~xxxxxxx~~ kliūčių ir sunkumų, lietuvių futbolo vienuolikė buvo papildyta keliais stipresniais žaidėjais iš kitų tautybių ir paprašyta kad UNRRA tarpininkautų mums įsijungti į vokiečių futbolo pirmenybes II^oje lygoje. Nors užsieniečiai ir nelabai pageidautini, tačiau UNRRA^{ai} buvo padaryta išimtis ir mums leista žaisti, bet tik III^oje lygoje, kadangi taisyklės numato, kad naujai užsiregistruojanti komanda turi pradėti nuo šemiausios klasės, ir tik laimėjusi savo klasėje pirmą vietą, sekanciais metais gali patekti aukštesnėn klasėn. Žaidimų yra du ratai: rudens ir pavasario. Rudens ratą daugumas komandų jau baigė. Mūsų (UNRRA) Komanda turi dar vienas rungtynes su Fridolfing'u, kurios tačiau, dėl gausybės sniego ar kitų kliūčių, negalime sužaisti ir tuom pačiu negalime rudens rato meisterio kėdėn išėsti.

Šiai "UNRRA" futb. komandai iš pačios UNRRA'os palankumas rodomas nemažas, tačiau kiek mažiau teikiama paramos. Bet kadangi mūsų svarbiausias tikslas buvo ir yra žaisti, tai kad tekdavo mums ne karta ir ~~savų~~ pridėti-mūsų entuziasmo tas nei kiek nesumažino.

Aiškesniam šios mūsų rinktinės "UNRRA" pajėgumui suvokti ir pasiektiems laimėjimams įvertinti, paduodu žemiau visų UNRRA'os k-os žaistų rungtynių l e n t e l e :

Eil. nr.	Data	Su kuo žaista	Ivarčių	Ivarčių imusė						Pastab.
				Numg.	Lib.	Dron.	Bruz.	Mask.	Daug.	
1	18. 8.46	ASV Traunstein	8:3	2	2	3	-	-	-	draugiš
2	25. 8.46	Kraiburg	3:5	2	1	-	-	-	-	"
3	15.9. 46	St.Georgen	4:3	-	1	3	-	-	-	"
4	18. 9.46	Medloc (Anglai)	2:2	-	2	-	-	-	-	"
5	29. 9.46	Trostberg Res.	9:3	3	1	4	-	-	-	pirmen.
6	16.10.46	Waging	2:2	1	1	-	-	-	-	"
7	13.10.46	Reilassing Res.	4:4	2	2	-	-	-	-	"
8	27.10.46	Tittmoning	7:2	2	2	2	-	-	-	"
9	3.11.46	Kirchweihdach	4:2	1	2	1	-	-	-	"
10	13.11.46	Kirchanschöring	4:3	2	1	1	-	-	-	"
11	24.11.46	Schnaitsee	10:3	4	2	4	-	-	-	"
12	1.12.46	Altenmarkt	4:1	2	2	-	-	-	-	nutraukt
13	8.12.46	Surheim	11:1	1	4	6	-	-	-	pirmen.
14	29.12.46	Altenmarkt	8:2	1	4	3	-	-	-	"
15	22. 1.47	Medloc (Anglai)	6:1	-	2	1	-	1	2	draugiš.
viso			86:37	23	29	29	-	1	2	

UNRRA-os futbolo komandų iš lietuvių be lentelėje minėtų žaidė dar Dūda ir Mikulskis Alb.